

Laidiens: 27.02.2004., Nr. 32

Ministru kabineta noteikumi Nr.95

Rīgā 2004.gada 24.februārī (prot. Nr.8, 14.§)

Tehniskās uzraudzības noteikumi trošu gaisa piekarceļiem ar kabīni (vagonu) pasažieriem

Izdoti saskaņā ar likuma “Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību” 3.panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka prasības, kādas jāievēro, organizējot un veicot darbus ar trošu gaisa piekarceļiem ar kabīni (vagonu) pasažieriem (turpmāk — piekarceļš), un piekarceļu tehniskās uzraudzības kārtību.
2. Piekarceļš ir iekārta cilvēku pārvietošanai pa trošu gaisa ceļu.
3. Atkarībā no konstrukcijas piekarceļus iedala šādi:
 - 3.1. piekarceļi ar pārvietošanas elementu riņķveida kustību pa noslēgtu perimetru un vienā nesošā–velkošā trosē nostiprinātiem krēsliem vai kabinēm;
 - 3.2. piekarceļi ar pārvietošanas elementu kustību turp un atpakaļ un vienā nesošā–velkošā trosē vai divās nesošās–velkošās trosēs nostiprinātiem vagoniem.
4. Ekonomikas ministrija sadarbībā ar attiecīgo standartu tehnisko komiteju iesaka bezpeļņas organizācijai valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Latvijas standarts” šo noteikumu izpildei izstrādājamo, adaptējamo un piemērojamo standartu sarakstu.
5. Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas standarts” iesniedz publicēšanai laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” to Latvijas nacionālo standartu sarakstu, kurus piemēro šo noteikumu prasību izpildei (turpmāk — piemērojamie standarti).
6. Ekonomikas ministrija iesniedz Ministru kabinetā priekšlikumus par kompetentu inspicēšanas institūciju pilnvarošanu, kuras veic piekarceļu tehniskās pārbaudes atbilstoši šajos noteikumos noteiktajām prasībām.
7. Inspicēšanas institūciju pilnvaro veikt piekarceļu tehniskās pārbaudes, ja tā nodrošina šādu minimālo prasību izpildi:
 - 7.1. inspicēšanas institūcijas kompetence atbilst standartā LVS EN 45004 “Produkta inspicēšanas institūciju vispārējie kritēriji” noteiktajiem kritērijiem;
 - 7.2. inspicēšanas institūcija ir apdrošinājusi savu civiltiesisko atbildību.
8. Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs, kas novērtējis inspicēšanas institūcijas kompetenci, regulāri pārbauda šo noteikumu 7.1.apakšpunktā noteikto prasību izpildi.

II. Vispārīgās prasības

piekarceļa lietošanai

9. Piekārceļu lietošanā var rasties šādi bīstamie faktori:

9.1. vagona krišana, ja trūkst nesošā trose;

9.2. cilvēku traumēšana paātrinājuma vai palēninājuma dēļ, ja trūkst velkošā trose vai vagoni pāriet garām gala pieturā un atduras pret balsta konstrukcijām.

10. Atļauts lietot tikai Valsts darba inspekcijā reģistrētus piekārceļus.

11. Piekārceļu pārreģistrē šādos gadījumos:

11.1. mainās valdītājs vai tiek sastādīts pases dublikāts;

11.2. ir veikta piekārceļa rekonstrukcija;

11.3. piekārceļš ir uzstādīts jaunā vietā.

12. Katram piekārceļam nepieciešama pase valsts valodā. Pasi (1.pielikums) atbilstoši konkrētajam piekārceļam aizpilda ražotājs, tā pilnvarotais pārstāvis, importētājs vai piekārceļa uzstādītājs.

13. Ja piekārceļu raksturo informācija, kas nav minēta šo noteikumu 1.pielikumā noteiktajā piekārceļa pases paraugā, pasi papildina ar attiecīgo informāciju.

14. Nododot vai iznomājot piekārceļu citam valdītājam, nodod arī tā pasi.

15. Ražotājs, tā pilnvarotais pārstāvis vai importētājs piekārceļa pasei pievieno atbilstības deklarāciju un normatīvajos aktos par trošu ceļu iekārtām noteiktajā kārtībā izsniegtu atbilstības sertifikātu, piekārceļa uzstādīšanas instrukciju un lietošanas instrukciju valsts valodā, kā arī tehnisko dokumentāciju, rasējumus, diagrammas un aprēķinus, ja tie palīdz izprast instrukcijā sniegtās norādes. Instrukcijās norāda vismaz šādu informāciju:

15.1. piekārceļa uzstādīšanas un pārvietošanas kārtība, kā arī atsevišķo elementu savienošana;

15.2. kārtība, kādā tiek uzsākta piekārceļa lietošana;

15.3. piekārceļa lietošanas kārtība;

15.4. piekārceļa tehniskās uzraudzības kārtība.

16. Lai nodrošinātu piekārceļa drošu lietošanu, piekārceļa valdītājs:

16.1. atbilstoši piekārceļa konstrukcijai un tā lietošanas apstākļiem nodrošina pietiekamu skaitu apkalpojošā personāla, kas ir apmācīts un atestēts saskaņā ar normatīvajiem aktiem par bīstamo iekārtu apkalpojošā personāla apmācību un atestāciju;

16.2. rakstiski norīko atbilstošas kvalifikācijas speciālistu, kas ir atbildīgs par piekārceļa tehnisko stāvokli, tā pareizu lietošanu un tehnisko apkopi;

16.3. atbilstoši ražotāja izstrādātajai piekārceļa uzstādīšanas instrukcijai un lietošanas instrukcijai izstrādā, apstiprina un aktualizē apkalpojošā personāla darba instrukcijas;

16.4. nodrošina piekārceļa pases un instrukciju glabāšanu, kā arī uzrādīšanu Valsts darba inspekcijas amatpersonām un pilnvarotās inspicēšanas institūcijas pārstāvjiem normatīvajos aktos par trošu ceļu iekārtām noteiktajā kārtībā;

16.5. nodrošina norīkojuma (atļaujas) noformēšanu piekārceļa remontam paaugstinātas bīstamības apstākļos (2.pielikums);

16.6. nodrošina, lai pilnvarotā inspicēšanas institūcija noteiktajā termiņā veiktu piekārceļa tehniskās pārbaudes šo noteikumu III nodaļā noteiktajā kārtībā;

16.7. ziņo Valsts darba inspekcijai par avārijām vai nelaimes gadījumiem, kas notikuši, lietojot piekarceļu.

17. Piekarceļu aizliegts lietot šādos gadījumos:

17.1. ir bojātas piekarceļa vadības, drošības vai signalizācijas ierīces;

17.2. nav veiktas piekarceļa tehniskās pārbaudes.

III. Piekarceļa tehniskās pārbaudes

18. Pilnvarotās inspicēšanas institūcijas saskaņā ar piemērojamiem standartiem veic piekarceļa pirmreizējo pilno tehnisko pārbaudi, kārtējās pilnās tehniskās pārbaudes, ārkārtas tehniskās pārbaudes un lietošanas ilguma pagarināšanas pārbaudes.

19. Piekarceļa pirmreizējo pilno tehnisko pārbaudi veic pirms tā lietošanas uzsākšanas (pēc piekarceļa uzstādīšanas).

20. Piekarceļa pilno tehnisko pārbaudi veic reizi gadā.

21. Piekarceļa pilnā tehniskā pārbaude ietver:

21.1. vizuālo pārbaudi;

21.2. pārbaudi ar nesagraujošām metodēm, ja piekarceļa attiecīgā elementa vizuālo pārbaudi nav iespējams veikt;

21.3. uzķērāju pārbaudi;

21.4. statisko pārbaudi ar pārslodzi 2,0 no nominālās slodzes (vagoniem — 30 minūtes, krēsliem un kabīnēm — 15 minūtes);

21.5. dinamisko pārbaudi ar pārslodzi 1,1 no aprēķina slodzes (šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minētajiem piekarceļiem — triju apļu garumā, noslogota puse krēslu vai kabīņu) un 1,25 no aprēķina slodzes (šo noteikumu 3.2.apakšpunktā minētajiem piekarceļiem — triju ciklu laikā);

21.6. elektriskā zemējuma un izolācijas pārbaudi un to pretestības lieluma atbilstības pārbaudi piemērojamajos standartos noteiktajiem pieļaujamajiem lielumiem.

22. Piekarceļa vizuālā pārbaude ietver šādu piekarceļa elementu apskati un novērtēšanu darbībā:

22.1. balsti, pretsvars, metālkonstrukciju un metinājumu savienojumi, lai konstatētu, piemēram, plaisas, deformācijas, sienu biezuma pārmaiņas korozijas dēļ;

22.2. kabīnes (vagona) asu un pirkstu stiprinājumi, rulliši, piekares, vadkurpes un nožogojumi;

22.3. trošes — veic tērauda trošu brāķēšanu atbilstoši šo noteikumu 3.pielikumam un pārbauda to stiprinājumu;

22.4. piekarceļa parametri — pārbauda to atbilstību pasē norādītajiem.

23. Piekarceļa ārkārtas tehnisko pārbaudi veic šādos gadījumos:

23.1. pēc piekarceļa rekonstrukcijas vai modernizācijas;

23.2. pēc piekarceļa kapitālā remonta;

23.3. pēc avārijām;

23.4. pēc Valsts darba inspekcijas amatpersonas pamatota pieprasījuma.

24. Ārkārtas tehniskās pārbaudes apjomu nosaka pilnvarotā inspicēšanas institūcija.

25. Pēc tehniskās pārbaudes beigšanas pilnvarotā inspicēšanas institūcija ieraksta atzinumu piekarceļa pasē un sastāda tehniskās pārbaudes protokolu divos eksemplāros. Vienu protokola eksemplāru inspicēšanas institūcija izsniedz

piekarceļa valdītājam, bet otru glabā ne mazāk kā 10 gadus pēc pārbaudes dienas.

26. Ja pārbaudes rezultāts ir pozitīvs, pilnvarotā inspicēšanas institūcija izsniedz piekarceļa valdītājam bīstamās iekārtas drošības pārbaudes zīmi. Zīmi valdītājs piestiprina pie piekarceļa vadības ierīcēm.

27. Pēc tehniskās pārbaudes piekarceļa valdītājs uz piekarceļa redzamā vietā piestiprina arī plāksnīti ar piekarceļa reģistrācijas numuru un norādi par piekarceļa celjspēju (pasažieru skaitu), kā arī informāciju par nākamās pārbaudes datumu.

28. Piekarceļa valdītājs vai tā pilnvarotais pārstāvis normatīvajos aktos par atbilstības novērtēšanu noteiktajā kārtībā var apstrīdēt un pārsūdzēt pilnvarotās institūcijas lēmumu neizsniegt iekārtas drošības pārbaudes zīmi.

29. Piekarceļa lietošanas ilgumu (gados) nosaka ražotājs atbilstības deklarācijā. Ja lietošanas ilgums nav norādīts, tas ir ne vairāk kā 30 gadi.

30. Lai pagarinātu piekarceļa lietošanas termiņu, nepieciešama padziļināta pārbaude, kas ietver arī metāla analīzi, atsevišķu mezglu pārbaudi un detaļu nodiluma mērījumus. Šādu piekarceļa lietošanas ilguma pagarināšanas pārbaudi veic pilnvarotā institūcija saskaņā ar piemērojamajiem standartiem. Atkārtota pārbaude veicama ik pēc pieciem gadiem.

IV. Piekarceļa tehniskā apkope, remonts un rekonstrukcija

31. Piekarceļa valdītājs un institūcija, kas veic piekarceļa tehnisko apkopi, remontu vai rekonstrukciju, nodrošina šādu prasību ievērošanu:

31.1. piekarceļa darbināšana un izslēgšana notiek tikai pēc atbildīgā darbu izpildītāja rīkojuma;

31.2. vietās, kur notiek piekarceļa apkope, remonts vai rekonstrukcija, bīstamajā zonā nedrīkst atrasties cilvēki, kam nav tieša sakara ar veicamo darbu;

31.3. paaugstinātas bīstamības darbus atļauts veikt, ja saņemts norīkojums (atļauja) paaugstinātas bīstamības darbiem;

31.4. piekarceļa pasē izdara ierakstu par veiktajiem darbiem, kā arī metināšanas darbu izpildītājiem un izmantotajiem materiāliem (pievieno sertifikātu kopijas vai norāda sertifikātu numurus).

32. Piekarceļa remontu vai rekonstrukciju, kas saistīta ar metināšanu, drīkst veikt metinātājs, kas ir apmācīts normatīvajos aktos par metālmateriālu metinātāju un defektoskopistu profesionālās kvalifikācijas sertifikāciju reglamentētajā sfērā noteiktajā kārtībā.

33. Institūcija, kas veikusi piekarceļa uzstādīšanu, rekonstrukciju vai kapitālo remontu, nodrošina iekārtas piestrādi pēc darbu pabeigšanas un par piestrādes rezultātiem sastāda protokolu.

V. Noslēguma jautājumi

34. Noteikumi stājas spēkā ar 2004.gada 1.maiju.

35. Piekarceļiem, kuriem šo noteikumu spēkā stāšanās dienā nav šo noteikumu 12.punktā minētās pases, tā jānoformē līdz 2005.gada 1.janvārim vai pirms attiecīgā piekarceļa pārreģistrācijas Valsts darba inspekcijā, ja pārreģistrācija tiek veikta pirms 2005.gada 1.janvāra.

Ministru prezidents *E.Repše*

Ekonomikas ministra vietas izpildītājs — reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs *I.Gaters*

Redakcijas piebilde: noteikumi stājas spēkā ar 2004.gada 1.maiju.

1.pielikums
Ministru kabineta
2004.gada 24 .februāra
noteikumiem Nr95

I. Piekarceļa pases paraugs

(pases vāks)

(piekarceļa nosaukums)

(piekarceļa tips, modelis)

Pase

(pirmā lapa)

Ražotāja preču zīme (logo)

(valsts, kurā izgatavots piekarceļš)

(ražotāja nosaukums)

(piekarceļa nosaukums, tips, modelis)

Pase

Ražotāja piešķirtais piekarceļa numurs

(jauna lapa)

1. Vispārīgās ziņas:

1.1. ražotāja nosaukums un adrese

1.2. piegādātāja nosaukums un adrese

1.3. izgatavošanas gads

1.4. piekarceļa lietojuma mērķis